

נמר של נייר

החוויה הישראלית
הנוסטלגיה הפומבית של יולי דיוויס
 סתיו 1969 היה גשום, מאת יגאל גלאי
 הוצאת "תמוז" 109 עמודים

דור חדש של סופרים, המייצרים גיבורים סיפוריים, טרוד לאחרונה בהבקעת חומת-האלמות של הסיפור העברית. כזאת היא העלמה יולי דיוויס, מגיבור הפאסי פאטאלית של יגאל גלאי.

בעזרת יולי דיוויס מתאמץ גלאי לשחזר, בהתפרקות

שלמות מתוך עולם דוגמניות-הקולנוע, הנראות כמו נלקחו היישר מתוך עמק הבובות של זקלין סוון, והשתלו בלב אולפני-הרצליה. ואז מתברר, גם לקורא המופתע, כי אותו אבישי חי ב"עידן הסילון".

אחרי קאריירה קצרה ומהירה בתעשיית סרטוני-הפירסום כשחקנית, שלמענה הניחה יולי את מלחול-הציירים, היא פותחת בקאריירה קצרה ומהירה לא פחות בעולם השמאל הישראלי, כאשר יגאל גלאי אינו מצליח להסביר מדוע יולי דיוויס, שיש לה דירה, כסף ומכונית, אינה מצליחה לחקן את גמי השמאל והמהפכנים. ובשלב זה של הגיגים ריקניים מגלה יולי את י.ח. ברנר וגומרת על דמותו בהגיגה. וכאב לראות כיצד מפור גלאי, שמשמעות ברנר אינה ניצרת בסיווגן כתיבתו, את אותה אבקה ברנרית אל תוך המיטה הכפולה של יולי דיוויס. כמו שהשמאל של גלאי אינו שמאל, גם הברנר שלו אינו ברנר.

כמו בכל רומן סכריני בסיווגן זה, גם אצל יולי דיוויס מגיעה הנקודה שבה היא מחליטה למלא את התסריט עד תום, ולהתגרש. ולאחר גירושה היא נוסעת לכמה שנים לחוצלארץ, שם מדביק עליה מחוללה-יוצרה פירוטים של שאריות מתוך סיפורת ההיפים והשמאל החדש של שנות השישים, שעמים מחלקת יולי ומחליפה את חוויות הדור. תיאורים בנאליים אלה נעשים תוך הצגת מהלכי-חיים מיכאניים, אפופים בגושי-סנטימנטאליות כבדה.

אשר ונחווה לאחר תעלוליו, ובניהם אורי צבי גריני' ברג, נתן זך, גבריאל מוקד ואחרים. המשורר ניסה, לדעת כמה ציפורי-שיר, להחריף את הסיכסוך המשולש בין כתיבה-עטויה עכשווית/קריאה עם חיים נגיד • מאמר שפירסם אורי חקלאי, ויעצו הפרטי לענייני תיאטרון של מהל האמרי אורי עופר, על הספר הדראמה הישראלית מאת ד"ר גדי עין עופרת, עורך גיחון בין כל המחזאים שלהם הקדיש ד"ר עופרת פרק על יצירתם, מילכד את עמוס קינן ויוסף מונרי. הגיחון על סיקורו של חקלאי מקורי בדבריה-הפתוחה על הפרק המוקדש לקינון: "הביקורת הישראלית אינה מקבלת את קינון כמחזאי... פוליטיקה, מסתבר, היא דבר רציני מדי מכדי שמי המחזאי יעסוק בה בני שדן — כך סבורה הבני קורת..." • תיאטרון העור מד עלולות לכותרות, ולא בכותב ויכורו האמנותי, הוא החאן הירושלמי עם חידו שעבודתה של הכנסת, יאלץ שרה-חינוך-והתרבות, אהרון ירמין, לענות לשאלתה של ח"כ שולמית אלוני, שעניינה בשאלה: האם יש מנהל אמנותי לחאן? ואם יש, האם הוא מונה במיכרו? ואם כן, על-פי אילו קריטריונים? כידוע, מנהלו האמנותי הקודם של החאן, הבמאי מייקל אלפרדס, שוהה כבר קרוב לשנתיים בלונדון, שעה שאת מקומו מנהל איש-המנהלה של החאן, דני שרם. אמר השבוע מחזאי ישראלי, שהתעניין באיש משרת המנהל האמנותי של החאן: "התיאטרון הקטן הזה מפרסם מודעות גדולות בעיתונות, כאילו יש לו שני מנהלים קורת..." • אגב, כתוצאה מכוונתו של מנחם פרי, היושב בוועדה-השופטים של פרס ברנר, להעניקו המשורר מאיר ויזלטיר עבור ספר-שירים שראה אור בסידרה שבעריכת פרי עצמו, נתגלה השבוע כי פרס יצחק שדה לסיפורת צבאית גילה אלוף (מיל.) רחבעם (גאנדי) זאכי סיוגון מקובד יותר ממפריטי הפרסים הסיפוריים, ואגב, שהיה חבר הוועדה של פרס יצחק שדה, פסל את לכסיקון ביטחון ישראל מקבלת הפרס, היות שהוא עצמו חיבר (לא תחת שמו!) כמה ערכים בלכסיקון זה • ביקורת קטלנית, שכדומה לה, אהתה בשנים האחרונות בביקורת התיאטרון, הוטחה על-ידי בועז עברון, מבקר-התיאטרון של ידעות אחרונות, תחת הכותרת, "הפאשלה הגדולה בתבל" הוא בו וליגלג על החסיבה הצעירה של איחוד הקיבוצים והקבוצות, שהזמינו אותו להצגת מישהו. הזמנה, שעליה היה כתוב: "ניסיון מיוחד-במינו ליצירה

במהלך גלותה הסובלת ומתייסרת של יולי דיוויס היא מנהלת התכתבות אווילית עם גיבור נעוריה והצני חיים, אבישי וייסמן, התכתבות המושפעת ביותר מפיורטים רקובים של ורסי-התודעה, שזכו לתירגום קלוקל לעברית, ומצאו את דרכם לעיסתו הסיפורית של יגאל גלאי. בפרקי עלילותיה של יולי בחוצלארץ מכריעה הבנאליות את ספרו של גלאי, ואז כמו במטה-קסם שבה יולי ארצה, כשהיא בהתאם לתיאור המחבר, ציירת בשלה. ואז היא באה לפתיחת תערוכתה, מאופרת קלות, לבושה שילמה פרחונית, ולאחר התערוכה יוצאת עם בעלה לשעבר, יורם, האומר לה: "ייתכן... הייך יורם, אנחנו הולכים לסרט משנות החמישים. התפרקות על העבר, לא? כמו וקנים." ודומה כי בקטע זה קלטנו את המשמיה הגורלית של סתיו 69, והיא תיאור בני דור שנות השישים המתרפקים על שנות החמישים, ובני דור שנות השבעים, העלולים להתרפק בעזרת ספר זה לשנות השישים הריקניות ואולי החלולות של יולי דיוויס.

גם שילוב מציאותיות, שכבר זכו לעיף את עמודי העיתונות ואת דוכני הסיפורת העברית, כמו: "העיתונות מדווחים על תקריות-אש. ברדיו נשמעים ללא ספק שמות ההרוגים, מתבצרים בגדות הסואץ וליד הירדן. בונים מעוים..." הרי שתיאורים אלה אינם מושיעים את הספר מכליונו הסיפורתי.

לקראת סיום מתחנת יולי שוב, ובעלה נהרג כעבור כמה עמודים בתאונה של משאית מירדררת, וברור שכאן מתפתחת לה טראגדיה-ישראלית, שבה אבישי וייסמן,

הסופר שניסה להשתיל את "עמק הבובות" בלב אולפני הרצליה

מה מריץ את חיים נגיד למישטרה * גאנדי פוסל את עצמו * בועז עברון רוצח את התנועה הקיבוצית

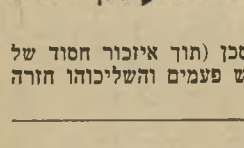
מתחקה, את חוויות הנעורים וההתבגרות של צעירים בישראל הרחוקה של שנות השישים, תוך גבוהות-לב משעממת מחטט המחבר בנכבים החלולים של דמויותיו. סתיו 1969 היה גשום, נפתח בתיאורה של יולי, הנפרדת מקבר אהוב נעוריה, אבישי וייסמן (שהיה צנחן גיבור, ושנהרג בעלות ריכבו על מוקש — כמוכן), בעוד על אדמת הקבר, טביעות ברכיה נותרו שם. ובסיוגון קלישאות של זרם-התודעה, מתחילה יולי את דרכת חורה מבית-הקברות לעבר נעוריה, זיכרונותיה ושקיעתה. תוך תיאור הגיגיה השדור פים מעלה יולי סיפורי-אהבה ישראל ונבאלי, המתחיל בבית-הספר, והנמשך כמספר-הניכה שבו מאבדת הגיבורה את בתוליה בתוך שקשינה בחוף אילת, תוך היא מכנה את עצמה: "דמות מאד לא-אופיינית לקטינות הציניניות בעיצור, מה של ההתפתחות המי-נית".

כמו גיבורות נשיות רבות שקדמו ליולי דיוויס בז'אנר סיפורתי-התחנן זה נישאת גם היא לאדריכל מצליח (מסמל את העושר והוסרידה-אגו), תוך שהיא מתחילה לפתח לעצמה חזות חיצונית של ציירת, בהמשך מסע-הסבל של יולי למדים הקוראים כי היא מתנכרת לאוירה החדשה שבה שתלה את עצמה, כך שהיא מגלה כי "הרחובות הריקים הטילו עליה אימה לא-ברורה". בעוד יורם, בעלה האדריכל, חי את חייו המרובעים, תוהה ובוהה יולי בעולמה, כשהיא מחפשת אחר זיוים שתוכל להיתלות בהם.

אבישי וייסמן, אהוב נעוריה, שהפך גיבור-צנחנים, נכנס לאחר השיחורור מן הצבא לתעשיית-הקולנוע הישראלי. מחבר הספר מצליח בקטעים אלה לשרטט פינות

אליל-נעוריה של יולי, יוצא למילואים, וברור לו כי אלה המילואים האחרונים שלו, כיוון שהוא עומד ליהרג, ואכן, כמו בתסריט ערמומי, עוזר האויב ליגאל גלאי, ומניח את המוקש הגורלי המקסד את חייו של אבישי ומגשים את חששותיו.

חחן פרס נובל לסיפורת, האירי סמואל בקט, היה נכון לבוא לישראל ולביים בה את אחד ממחזותיו, עובדה זו מתבררת מתוך חליפת-מיכתבים שניהל השחקן ערן בניאז, השוהה בלונדון. בניאז יצר את הקשר עם סמואל בקט, שהביע באוזניו את נכונותו לבוא ארצה למטרה זו. בניאז הודרו והיפנה את הצעתו של בקט אל יוסי יורעארי, מנהלו האמנותי של התיאטרון הלאומי הבימה. אלא שהתיאטרון הלאומי, שהפך לאחרונה לתיאטרון בולווארי המציג מחזות ככובע הקש האיטלקי, השיב ריקס את פניו של מחבר מחכים לגודו. מיפנה דרמאטי חל לאחרונה במלחמת-הסיפורת של תל-אביב, והו עברו מבתי-הקפה ומוספי-הסיפורת לסיגנון אלים יותר של מיכתבי-איום מווייפים ושיחות-טלפון אנונימיות, תוך שהם נזקקים לשירותה של מישטרת-ישראל. לפני כמה ימים נדהם המבקר ועורך עכשו, גבריאל מוקד, כאשר הזומן לתחנת-המישטרה, ביגלל תלונה שהגיש סגן עורך הדין-הסיפורתי, מעורר ועורך אורים להורים, העיתונאי חיים נגיד. זה האשים את מוקד במישלוח מיכתבי-איום, בשימוש בטלפון בשעות-לילה מאוחרות, ובהשמעת איומים על חייו. הבדיקה המישטרית העלתה כי מיכתבי-האיום היה מזויף, אך אנשים, הבקאים במינהגיהם של אנשי סיפורת בתל-אביב, מצביעים בלא כל היסוס על משורר צעיר, בעל נטייה בולטת לסכסכנות, שהיה בעבר הרחוק ביה-הסות של אישי-סיפורת שנים

עברון

מי מריבה
גם זו שירה?
 ישנם בני-אדם שאינם מסתפקים במידות בהן חוננו על-ידי הטבע, ועיניהם גדולות מתיאבונם. כזה הוא הפיר